

Pirkanmaan systeminen lastensuojelun toimintamalli

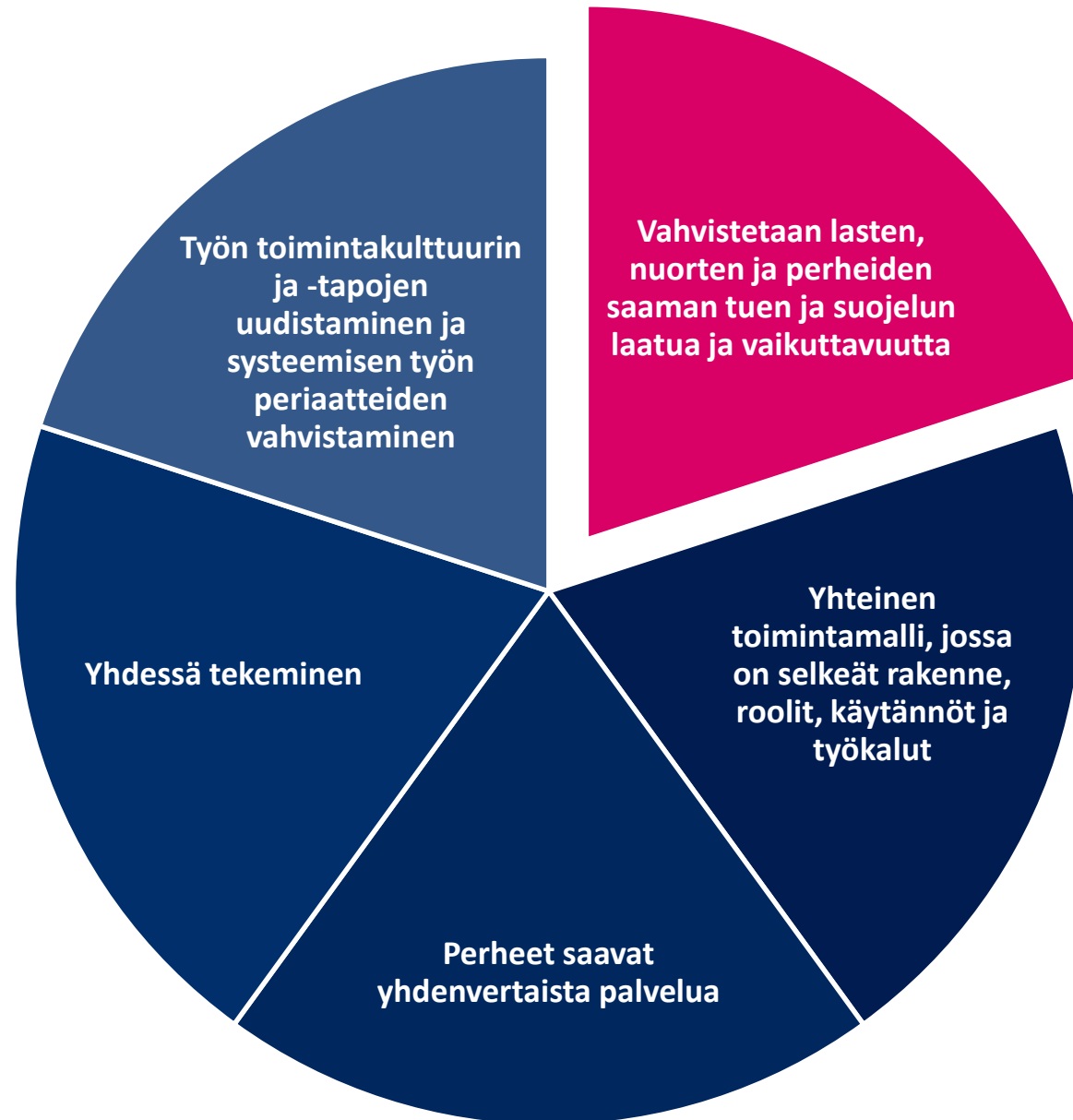
Jäsennetty yhteiskehittämisellä vuonna 2022
osana Pirkanmaan Tulevaisuuden SOTE-keskushanketta

PIRKANMAA

Sote-uudistus

Mitä tavoittelemme systemisellä lastensuojelun toimintamallilla?

Mitä tavoittelemme systemisellä lastensuojelun toimintamallilla?

Vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden saaman tuen ja suojelun laatua ja vaikuttavuutta

- Toimintamalli tuo työhön konkreettisia ratkaisuja, joilla vastataan vahvemmin lasten ja perheiden tarpeeseen
- Vahvistetaan työn tasalaatuisuutta

Yhteinen toimintamalli, jossa on selkeät rakenne, roolit, käytännöt ja työkalut

- Yhtenäinen toimintamalli Pirkanmaalla eri työyhteisöissä
- Yhteinen orientaatio
- Jokainen tietää, miten toimimme (ml. perheet ja verkostomme)
- yhteiset reunaehdot:
- Selkeä rakenne
- Roolit
- Selkeä työnjako ja -vastuu
- Kirjauskäytännöt
- Systemisen työskentelyn jatkuvuus ja pitkäjänteisyys
- Areena moniammatillisuudelle

Perheet saavat yhdenvertaista palvelua

- Systemisellä toimintamallilla vahvistetaan asiakkaiden saamien palveluiden yhdenvertaisuutta
- Systeminen työ on yhdenvertaisesti asiakkaiden saatavilla – kaikkia asiakkaita koskeva toimintamalli
- Yhteinen ajatus siitä, keiden perheiden tukena systeminen tiimi on
- Käytössä tiimien työskentelyn ulkopuolelle laajemmin työotteena jokaisessa asiakasprosessissa

Yhdessä tekeminen

- Yhteistyöstä yhdessä tekemiseen
- Asiakas saa palvelut yhteensovittuna ja koottuna, mahdollisimman vähän erillistä ja päällekkäistä työskentelyä.
- Työskennellään tasavertaisesti, monitoimijaisesti ja kokonaisvaltaisesti perheen ja verkoston kanssa
- Jaetaan:
 - Osaaminen ja asiantuntijuus
 - Vastuu
 - Tietoa ajantasaisesti ilman tietokatkoksia
- Yhteinen:
 - Arvopohja
 - Tavoitteet, suunnitelmat ja onnistumisen arviointi
- Toimitaan dialogisessa prosessissa
- Työnjako eri toimijoiden kesken on selvä. Tiedetään, mitä toinen tekee.
- Yhdessä tekemisen muodot ovat joustavia

Työn toimintakulttuurin ja -tapojen uudistaminen ja systemisen työn periaatteiden vahvistaminen

- Lapsen ja perheen aito osallisuus työskentelyssä ja tiimissä:
 - Lapsen äänen kuuleminen varmistetaan
 - Toiminta on läpinäkyvää - lapsi ja perhe tietävät mitä tehdään ja miksi
- "Hyvän yhteistyön päämäärä ei ole lähtökohtaisesti samalla tavalla ajatteleminen, vaan yhdessä ajatteleminen".
- "Ei tietämisen" tila
- Muodostetaan yhdessä eri toimijoiden ja asiakkaan kanssa käsitys:
 - Perheen tilanteesta ja systeemistä.
 - Siitä, mihin toivotaan muutosta (hypoteesien asettaminen)
 - Ratkaisusta muutokseen ja tavoitteisiin pääsemiseksi
- Kunnioitus ja luottamus perheen ja verkoston välillä
- Toivoa tuova kohtaaminen, voimavaralähtöisyys, ratkaisukeskeisyys
- Ilmiongelmista juurisyihin
- Pyritään muutosta tuoviin ratkaisuihin nopeiden ratkaisuyritysten sijasta
- Työtä ohjaa lapsen ja perheen tarve, erityisesti lapsen etu, ei organisaatiolähtöisyys
- Opitaan yhdessä

Systemisen toimintamallin edellytykset

Toimintamallin arviointi ja kehittäminen yhdessä

- Pysähdymme oppimaan yhdessä toimintaa ja tavoitteiden toteutumista, tälle varataan aika ja luodaan rakenteet

Osaavat ammattilaiset

- Ammattilaisilla koulutus
- Laaja koulutusmahdollisuus eri ammattikunnille.

- Lastensuojelun yhteistyötahoilla osaamista ja ymmärrystä systemisestä työstä

Mahdollisuus toimia systemisellä työotteella

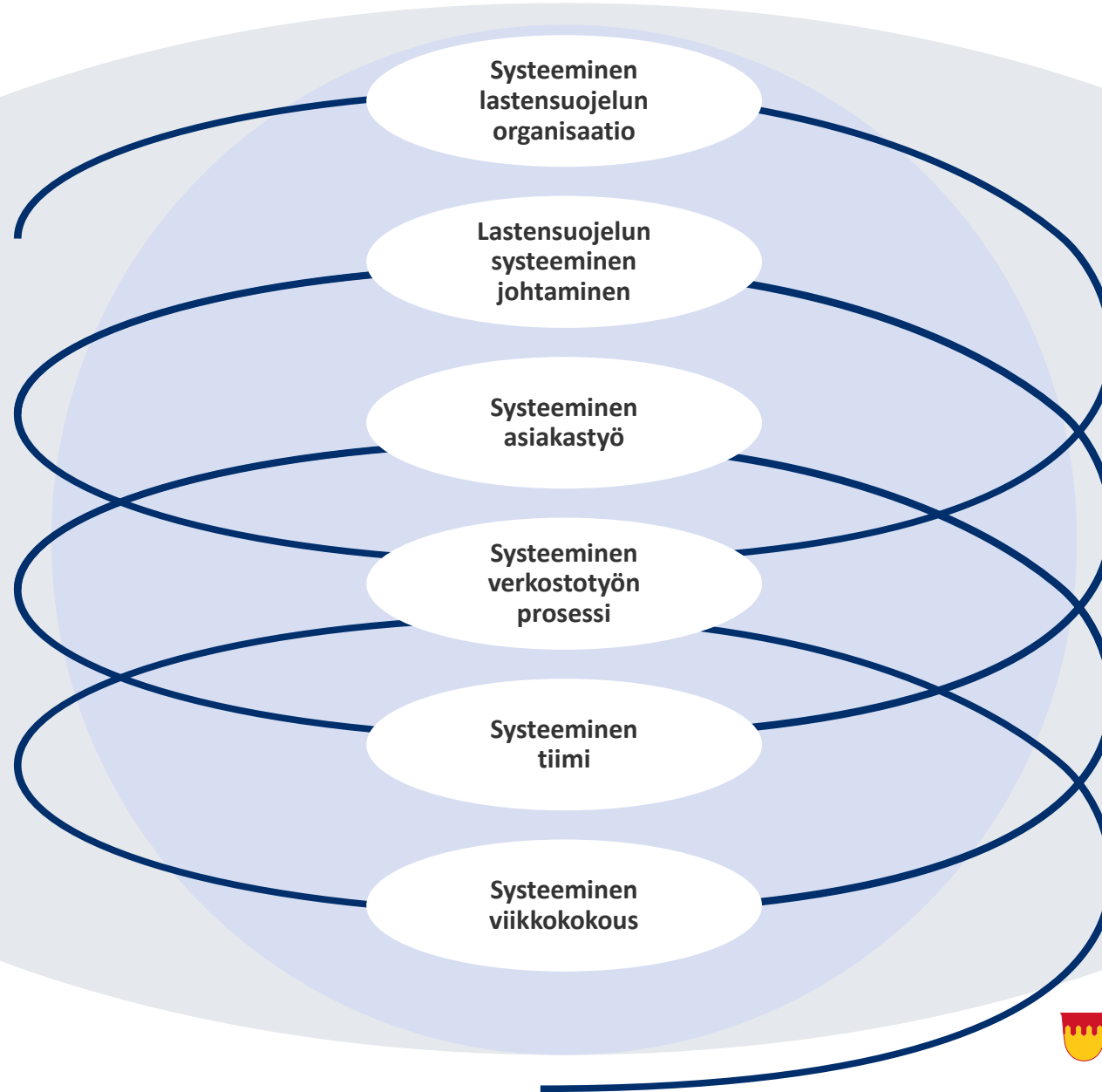
- Kohtuullinen asiakasmäärä per työntekijä
- Riittävä resursointi
- Mahdollisuus syventyä systemiseen työotteeseen

Pirkanmaan systeminen lastensuojelun toimintamalli

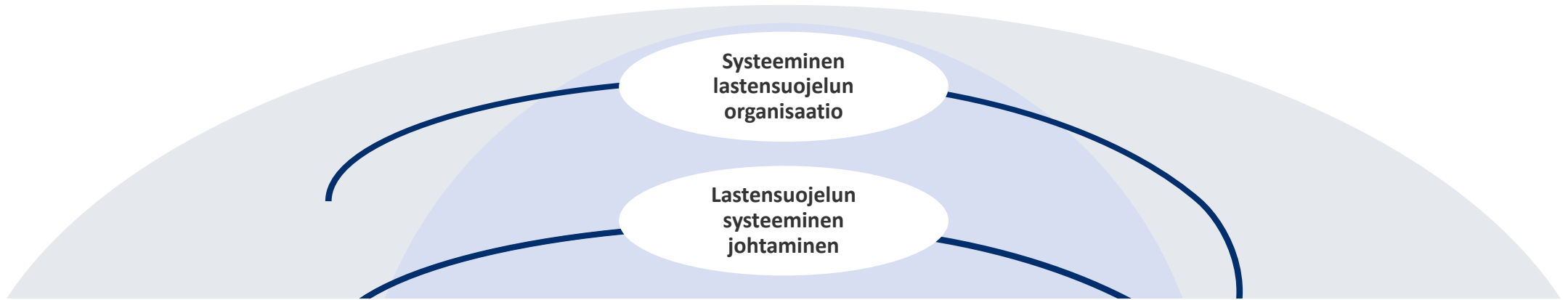
Lähtökohtana
systeminen orientaatio
yhteisenä viitekehyksenä
perhekeskukselle ja
lastensuojelulle

Osaamisen tuki
ja koordinointi

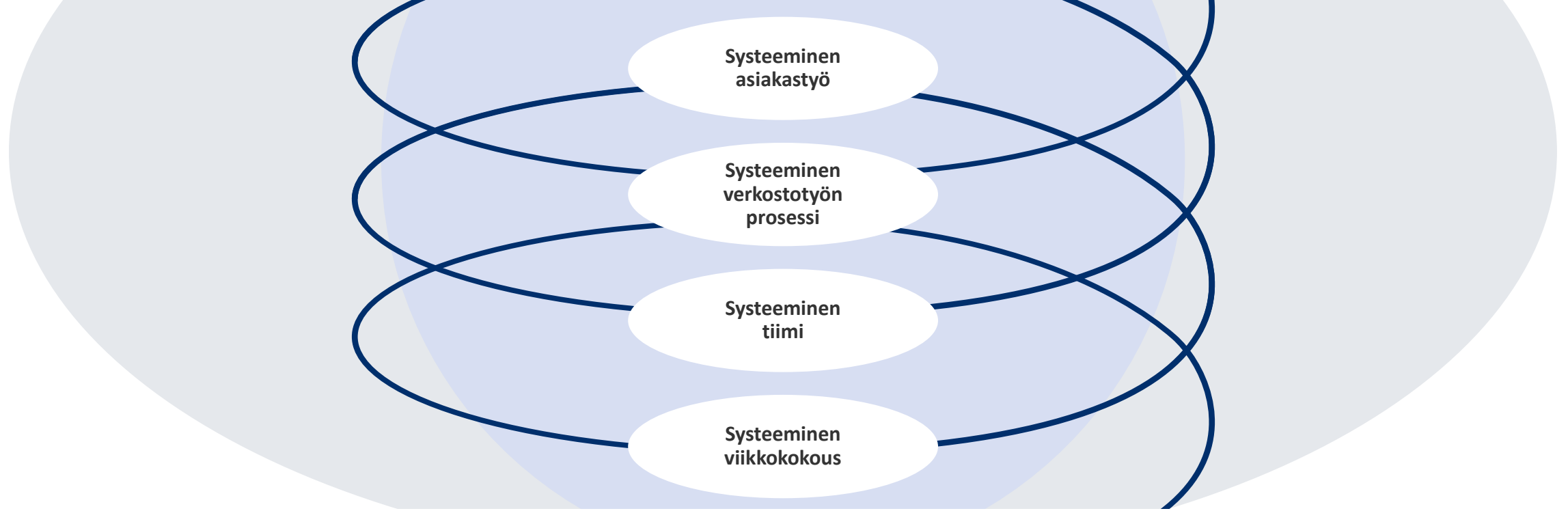

PIRKANMAA

Sote-uudistus

- Ei vielä yhteistä käsitystä, millaisiksi käytännöiksi muodostuu Pirkanmaalla
- Yhteiskehittämisen tarve?

- Jäsennetty tarkemmin näihin elementteihin sisältyvät yhtenäiset käytännöt
- Seuraavaksi toimeenpanosuunnitelma

Systeeminen asiakastyö lastensuojelussa

Systeeminen työote

Työn tuki ja konsultaatio

Työn tuki ja konsultaatio

Systeeminen verkostotyön prosessi

Systeemisyyttä tukevat työkalut

1. Lapsen ja perheen tiimi
sosiaalityöntekijä + työpari

Systeeminen ammattilaistiimi

Systeeminen asiakastiimi

Lapsen ja perheen tiimi täydentyy ja muokkaantuu
Tarpeenmukainen verkosto

Kaikki
lastensuojelun
asiakkaana
olevat lapset
ja perheet

Systeeminen
asiakastyö

- Työtä perheiden ja verkoston kanssa ohjaa systeemisen työn keskeiset periaatteet ja systeeminen ajattelu.
- Systeemisen toiminnan tueksi lastensuojelun ammattilaiset hyödyntävät erilaisia työkaluja. Työkalut muodostavat työkalupankin ja niitä hyödynnetään tarpeen mukaan.
- Sukupuu, aikajana, Kolmen talon malli, Yhteistoiminnallinen auttamiskartta, Hypoteesi-työskentely, sirkulaariset kysymykset

PIRKANMAA

Sote-uudistus

Kaikki
lastensuojelun
asiakkaana
olevat lapset
ja perheet

Systeeminen
asiakastyö

- **Systeemisen toiminnan tueksi jokaiselle asiakkaana olevalle lapselle muodostetaan oma tiimi. Tämä tiimi on ajattelu- ja toimintatapa (ei organisaation rakenne)**
- **Tätä tiimiä voidaan kutsua lapsen ja perheen tiimiksi.**
- **Lapsen tiimin pysyvät jäsenet**
 - Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä
 - Työpari (tarpeen mukainen)
- **Lapsen tiimin perheen tarpeen mukaan vaihtuvat jäsenet:**
 - Lapsen tiimiin muut osallistujat vaihtelevat perheen tilanteen mukaan. Mukaan apuun kutsutaan lapsen läheisverkostoa sekä ammattilaisverkostosta.
 - Voivat olla osana tiimiä esimerkiksi yhden tapaamisen tai pidemmän ajan.

PIRKANMAA

Sote-uudistus

Kaikki
lastensuojelun
asiakkaana
olevat lapset
ja perheet

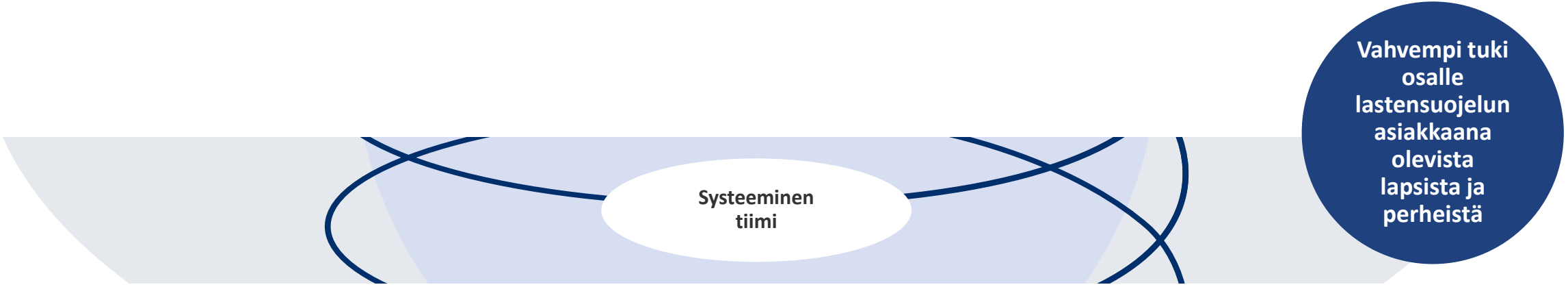
Systeeminen
verkostotyön
prosessi

- Lastensuojelun ammattilaisten työskentelyssä lapsen, perheiden ja verkoston kanssa hyödynnetään systeemistä verkostotyön prosessia.
- Askeleet:
 1. Valmistautuminen lapsen ja perheen kanssa
 2. Yhteistyökumppanin perehdytys
 3. Yhteinen työskentely tapaamisessa
 4. Yhteisen suunnitelman toteuttaminen työssä

PIRKANMAA

Sote-uudistus

Vahvempi tuki
osalle
lastensuojelun
asiakkaana
olevista
lapsista ja
perheistä

- Lapsen asioissa osana asiakastyötä ja lapsen tiimin toimintaa on mahdollista hyödyntää apuna ja vahvempana tukena lastensuojelun systeemistä tiimiä.
- Lastensuojelun systeeminen tiimi koostuu kahdesta eri tiimistä: systeemisestä ammattilaistiimistä ja systeemisestä asiakastiimistä.

Vahvempi tuki
osalle
lastensuojelun
asiakkaana
olevista
lapsista ja
perheistä

Systeeminen
tiimi

Ammattilaistiimin toiminta:

- **Ammattilaistiimi tukee sosiaalityöntekijän ja lapsen muun tiimin työtä sekä auttaa lasta ja perhettä.**
- **Pyritään siihen, että asiakastiimissä käsiteltävät asiat käsitellään ensin ammattilaistiimissä.**

Ammattilaistiimin jäsenet/roolit:

- Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä ja työpari

- Konsultoiva sosiaalityöntekijä, perheterapeutti, koordinaattori
- Lastensuojelun tiimin sosiaalityöntekijät tilanteen mukaan
- Tarpeen mukaan muu lapsen tiimi, eli sosiaaliohjaajat ja muut lastensuojelun ammattilaiset, jotka työskentelevät sen perheen kanssa, jonka tilannetta tiimissä pohditaan
- Tarpeenmukainen ammattilaisverkosto kutsuttuna

PIRKANMAA

Sote-uudistus

Vahvempi tuki
osalle
lastensuojelun
asiakkaana
olevista
lapsista ja
perheistä

Systeeminen
tiimi

Asiakastiimin toiminta

- **Asiakastiimi tukee sosiaalityöntekijän ja lapsen muun tiimin työtä sekä auttaa lasta ja perhettä.**
- **Käsitellään perheen läsnä ollessa yhdessä syvällisemmin perheen tilannetta.**
- Konsultoiva sosiaalityöntekijä, perheterapeutti, koordinaattori
- Tarpeen mukaan muu lapsen tiimi, eli sosiaaliohjaajat ja muut lastensuojelun ammattilaiset, jotka työskentelevät sen perheen kanssa, jonka tilannetta tiimissä pohditaan
- Tarpeenmukainen ammattilaisverkosto kutsuttuna

Asiakastiimin jäsenet/roolit:

- Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä ja työpari
- Perheenjäsenet ja tarpeenmukainen läheisverkosto

PIRKANMAA

Sote-uudistus

Vahvempi tuki
osalle
lastensuojelun
asiakkaana
olevista
lapsista ja
perheistä

Systeeminen
viikkokokous

Systeeminen lastensuojelun asiakastiimi ja ammattilaistiimi järjestävät viikkokokouksia.

- **Viikkokokoukset ovat säännönmukaisia ja aikataulutettuna valmiiksi tiimin jäsenten kalenteriin**
- **Viikkokokous ohjaa asiakastyötä**
 - Ammattilaistiimin viikkokokoukset voidaan järjestää osana muutenkin kokoontuvia lastensuojelun tiimikokouksia tai omana erillisenä tiiminään
 - Kokoontuu viikoittain
 - Kokouksessa voidaan pohtia useamman asiakkaan tilannetta.
 - Asiakastiimin kokoontumiset järjestetään niin, että lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän on

mahdollista hyödyntää asiakastiimin viikkokokousta tarpeen mukaisesti

- Kokouksessa syvennyttään yhden lapsen ja perheen tilanteen pohdintaan.
- **Viikkokokouksissa hyödynnetään systemisyyttä tukevia dialogisia keskustelurakenteita**
 - Yhteistoiminnallinen auttamiskartta
 - Hypoteesi-työskentely

Koordinaattori valmistelee tapaamiset yhdessä sosiaalityöntekijän ja lapsen tiimin kanssa.

PIRKANMAA

Sote-uudistus